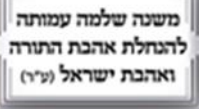

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מטשטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת ר' יעקב לייב ע"ה ב"ר משה בן ציון ברגמן הי"ד

משנה ו'

המפריש שה ל... פְּדִיּוֹן פֶּטֶר חָמוֹר, וּמֵת הַשֶּׁה קוֹדֵם שְׁנִיתָן לַכֶּהֵן - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר: הַבְּעָלִים חֲנִיבִין בְּאַחֲרֵיּוֹתוֹ שֶׁל הַשֶּׁה, וְחַיִּיבִים לַתֵּת לַכֶּהֵן שֶׁה אַחַר בְּמִקּוֹם זֶה
שְׂמֹת, וְדִין זֶה שֶׁל הַשֶּׁה הוּא פְּחֻמֵּשׁ סְלָעִים כַּדִּין חֲמֵשׁ הַסְּלָעִים שֶׁל בֶּן שְׁלֹשׁ שָׁנִים בְּכּוֹר
אָדָם, שְׂצִירָךְ אָבִי הַבֵּן לַתֵּת לַכֶּהֵן לְפִדְיוֹן בְּנוֹ בְּכּוֹר, וְהוּא חַיִּיב בְּאַחֲרֵיּוֹתָן שֶׁל הַסְּלָעִים, עַד
שִׁיבֵא אוֹתָן לַכֶּהֵן*. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים: אֵין הַבְּעָלִים חֲנִיבִין בְּאַחֲרֵיּוֹתוֹ שֶׁל הַשֶּׁה,
וְאִם מֵת, אֵין צָרִיכִים לַתֵּת לַכֶּהֵן שֶׁה אַחַר בְּמִקּוֹמוֹ, הוּאִיל וְחֻכְמַיִם סוֹבְרִים שְׂדִין הַשֶּׁה הוּא
כְּפְּדִיּוֹן מַעֲשֵׂר שְׁנִי כַּדִּין כֶּסֶף שִׁפְדוֹ אִיתּוֹ מַעֲשֵׂר שְׁנִי, שְׂאִם כֶּסֶף שִׁפְדָה אִיתּוֹ מַעֲשֵׂר שְׁנִי
אָבָד, אֵין חַיִּיבִים בְּאַחֲרֵיּוֹתוֹ שֶׁל הַכֶּסֶף. הַעֵיֵד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי צְדוֹק עַל פְּדִיּוֹן שֶׁה
שִׁפְדוֹ אִיתּוֹ פֶּטֶר חָמוֹר שְׂמֵת הַשֶּׁה, שְׂאֵין כָּאֵין לַכֶּהֵן כָּלֹם כַּדְּבָרֵי חֻכְמַיִם הֵינּוּ
שֶׁאֵין הַבְּעָלִים חַיִּיבִים לַתֵּת שֶׁה אַחַר לַכֶּהֵן בְּמִקּוֹם הַשֶּׁה שְׂמֹת. אִם מֵת פֶּטֶר חָמוֹר עֲצוּמוֹ,
לְאַחַר שִׁפְדָה אוֹתוֹ בְּשֶׁה, אֵדךְ עֵדִיין לֹא נָתַן אֶת הַשֶּׁה לַכֶּהֵן - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יִקְבֵּר
הַפֶּטֶר חָמוֹר, כִּאִילוֹ לֹא נִפְדָה, שֶׁהוֹלֵךְ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְשִׁיטְתּוֹ, שֶׁהַבְּעָלִים חַיִּיבִים בְּאַחֲרֵיּוֹתוֹ שֶׁל
הַפְּדִיּוֹן, וְכֹל זִמְנָן שֶׁלֹא הִגִּיעַ הַפְּדִיּוֹן לְיַד הַכֶּהֵן, הָרִי הוּא נֹחֵשׁב עֵדִיין כְּשִׁיךְ לְבַעֲלִים, וְלִפְיֶכֶךְ
כְּשִׂמֵת הַפֶּטֶר חָמוֹר טֵרֵם שְׁנִיתָן הַפְּדִיּוֹן לַכֶּהֵן, הָרִי זֶה כִּאִילוֹ לֹא נִפְדָה הַפֶּטֶר חָמוֹר, וְלִכֵּן הוּא
נִקְבֵר בְּקְדוּשְׁתּוֹ כְּבְּכּוֹר יֶפֶטֶר חָמוֹר וּמִתֵּר הַיִּשְׂרָאֵל בְּהִנָּאֲתוֹ שֶׁל הַנּוֹת מֵה... טְלָה
שֶׁהוֹפֵרשׁ לְפִדְיוֹן, שֶׁהָרִי לֹא פָדָה בּוֹ דְּבַר. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים: אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַקְבֵּר, שֶׁכֵּן
חֻכְמַיִם הוֹלְכִים לְשִׁיטְתָם, שֶׁמִּשְׁעָה שֶׁהַפְּרִישׁ אֶת הַטְּלָה לְפִדְיוֹן פֶּטֶר הַחָמוֹר, זֶה נֹחֵשׁב כִּאִילוֹ
נָתַן אוֹתוֹ כְּבֵר לַכֶּהֵן, וְהַטְּלָה הוּא רְכוּשׁוֹ שֶׁל הַכֶּהֵן, וְלִכֵּן מִזְמַן הַפְּרִישׁ הַטְּלָה לְפִדְיוֹן הוֹפְקָעָה
קְדוּשְׁתּוֹ שֶׁל הַפֶּטֶר חָמוֹר, וְלִפְיֶכֶךְ מוֹתֵר פֶּטֶר הַחָמוֹר שְׂמֵת בְּהִנָּאָה, וְאֵין צָרִיךְ לְקוֹבְרוֹ בְּקְדוּשְׁתּוֹ
פֶּטֶר חָמוֹר, וְהַטְּלָה לַכֶּהֵן וְצָרִיכִים לַתֵּת לַכֶּהֵן אֶת הַטְּלָה שֶׁהוֹפֵרשׁ לְפִדְיוֹן.

*טעמו של רבי אליעזר הוא לפי שהקשה התורה פטר חמור לבכור אדם, כמו שכתוב "אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור הבהמה הטמאה תפדה" וחכמים שחולקים על רבי אליעזר סוברים, שהתורה הקישה את פטר החמור לבכור אדם, רק לעניין פדיון, אך לא לעניינים אחרים.

רבינו עובדיה מברטנורא

כחמש סלעים של פדיון הבן-דחייב באחריותו.
כפריון מעשר שני-דאם אבד אינו חייב באחריותו. דההיא כסף חייביה רחמנא לאכול בירושלים והא אזל ליה. וטעמא דרבי אליעזר, שכן מצינו שהקיש הכתוב פטר חמור לבכור אדם, שנאמר "ופטר חמור תפדה בשה וגו' וכל בכור בניך תפדה". וחכמים אומרים "אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור הבהמה הטמאה תפדה" - לפדייה הקשתיו ולא לדבר אחר.
שאין כאן לכהן כלום- שאין חייב באחריותו, ברבנן. וכן הלכה.
מת פטר חמור- לאחר שהפריש הפדיון ועדיין לא נתנו לכהן.
רבי אליעזר אומר יקבר- דהואיל והוא חייב באחריות הטלה, כמאן דלא אפרשיה דמי.
ומותר- ישראל בהנאתו של טלה כמי שלא הפרישו.
אין צריך להקבר- דמעידנא דאפרשיה לטלה קם ליה ברשות כהן, והופקעה קדושתו של פטר חמור. וכן הלכה.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות
ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com
או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ז

לא רצה לפדותו אם לא רוצה הבעלים לפדות את הפטר חמור' בשה- **עורפו בקופיץ מאחריו** חותך ראשו של החמור בסכין גדולה, בצד של העורף, כמו שכתוב "ואם לא תפדה וערפתו" (שמות יג, יג), **וקוברו** את הפטר חמור, לפי שאסור בהנאה. **מצות פדיה קודמת למצות עריפה** מי שיש לו פטר חמור, מצוות פדיונו בשה, קודמת למצוות עריפתו, **שנאמר (שמות יג, יג) "ואם לא-תפדה וערפתו"** ומכאן למדים שהתורה מעדיפה את מצוות הפדיון בתחילה, ורק אם לא רוצה לפדותו, יש מצווה לעורפו. **מצות יעידה קודמת למצות פדיה** וכן באמה העבריה המצווה על האדון לייעד את האמה לאשה, קודמת למצווה המוטלת עליו לעזור לה לפדות את עצמה ולצאת מרשותו, **שנאמר (שם כא, ח) "אשר- לא יעדה והפדה"** שמכאן למדים שאם לא קיים את מצוות ייעדה, מצווה הוא לעזור לה לפדות את עצמה ולהשתחרר ממנו. **מצות יבוס קודמת למצות חליצה** אשה שמת בעלה בלא שהיו להם ילדים, ונופלת האשה לייבום לפני אחיו של בעלה, ואם אינם רוצים לייבם, צריכים הם לקיים בה מצוות חליצה, ובאה המשנה ללמד שהמצווה לייבם את האשה קודמת למצווה החליצה, וזו היתה דעת חכמים **בראשונה בתחילה, בזמן שהיו מתכוננין היבמים לשם מצוה** לקיים מצוות ייבום לשם שמים **ועכשיו, שאין מתכוננין המייבמים לשם מצוה** אלא מייבמים בגלל שהאשה יפה, או שעושים זאת כדי לקבל כסף, **אמרו חכמים: מצות חליצה קודמת למצות יבוס** וכך באמת נהגו כיום לחלוץ ולא לייבם. **מצות גאלה באדון** בהמה שהוקדשה לבדק הבית של בית המקדש, ויש מצווה לפדותה בכסף מידי ההקדש, מצווה זו של פדיית הבהמה מוטלת על האדון, היינו על הבעלים שהקדישו אותה **הוא הבעלים קודם לכל אדם** שרוצה לפדות אותה, היינו שאם רוצה הבעלים לפדות אותה וכן אדם אחר מעוניין לפדות אותה מההקדש, זכות הפדיון עומדת בתחילה לאדון שהקדיש אותה, **שנאמר (ויקרא כז, כז) "ואם- לא יגאל ונמפר בערפך"** היינו שאם לא יגאל (יפדה) אותה הבעלים, ניתן יהיה לכל אדם אחר לפדות אותה, היינו לקנות אותה מידי ההקדש. וטעם הדבר, לפי שההלכה היא שכאשר הבעלים פודים את הבהמה מההקדש, עליהם להוסיף חומש על שווייה של הבהמה, מה שאין כן כשקונה אותה אדם אחר מידי ההקדש, משלם הוא רק את שווי הבהמה, ללא תוספת חומש.

רבינו עובדיה מברטנורא
קופיץ- סכין גדול כמין גרון קטן
שהקצבים מוחתכים בו בשר.
ועורפו- היינו שחותך ראשו ממול ערפו.
וקוברו- לפי שאסור בהנאה לאחר עריפה.
מצות יעידה- באמה העבריה.
בראשונה שהיו מתכוננים לשם מצוה-
והיו אומרים המייבם לשם נוי לשם ממוץ
הוי פוגע בעררה שלא במקום מצווה.
ואין כן הלכה, אלא הואיל ופקע איסור
אשת אח מינה בשמת אחיו בלא בנים,
הרי הותרה לו לגמרי ואפילו יבמה לשם
נוי ולשם ממוץ.
מצות גאלה באדון- המתפייס בהמה
לבדק הבית, מצות פדייתה באדון קודם
לכל אדם, שהוא מוסיף את החומש.